

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO

Bydgoszcz, dnia 24 sierpnia 2015 r.

Poz. 2539

UCHWAŁA NR VII/49/2015 RADY GMINY BYTOŃ

z dnia 24 lipca 2015 r.

w sprawie zwalczania rośliny z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) z terenu gminy Bytoń.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym (Dz.U z 2013 r., poz. 594; zm. Dz.U. poz. 645 i 1318; z 2014 r. Dz.U. poz. 379, poz. 1072), Rada Gminy Bytoń, uchwała co następuje:

§ 1.1. Zobowiązuje się właściciele nieruchomości do likwidacji z terenu swoich posesji rośliny gatunku barszcz Sosnowskiego.

2. Likwidacja ma polegać na zwalczaniu roślin barszczu Sosnowskiego w sposób mechaniczny lub chemiczny zachowując przy tym szczególne środki ostrożności (tj. w odzieży ochronnej, rękawicach i osłonie twarzy).

3. Zobowiązanie wskazane w ust. 1 nakłada się na właściciele nieruchomości w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się barszczu Sosnowskiego, który stanowi zagrożenie dla zdrowia i życia człowieka oraz środowiska przyrodniczego.

§ 2. Za naruszenie przepisów zawartych w niniejszej uchwale przewiduje się kary grzywny wymierzone w trybie i na zasadach określonych w kodeksie wykroczeń.

§ 3. Szczegółowa charakterystyka rośliny z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) i sposoby jej zwalczania stanowi załącznik do uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bytoń.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie po upływie 3 dni od daty opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
Kazimierz Świętczak

załącznik
do uchwały nr VII/49/2015
Rady Gminy Bytoń
Z dnia 24 lipca 2015 r.

Szczegółowa charakterystyka rośliny z gatunku barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) i sposoby jej zwalczania

Barszcz Sosnowskiego (*Heracleum sosnowskyi*) jest okazałą (wysokość do 5 m), byliną z rodziny selerowatych (*Apiaceae*). W warunkach naturalnych barszcz Sosnowskiego występuje na Kaukazie. Roślina zawiera dużo białka i węglowodanów, dlatego rozpoczęto eksperymenty z jej zastosowaniem jako paszy dla bydła. W latach siedemdziesiątych XX w. rozpoczęto eksperymentalną uprawę barszczu w Borku Fałęckim (Kraków), Grodkowicach (okolice Bochni), Niedzicy i na Gubałowie. Wkrótce okazało się, że rośliny powodują bolesne poparzenia (zwłaszcza partii skóry nieosłoniętej przed światłem słonecznym). Zrezygnowano z uprawy. Jedna roślina barszczu produkuje 40 tys. nasion, przenoszone przez wiatr, wodę i ptaki. Barszcz Sosnowskiego zaliczany jest do tzw. gatunków inwazyjnych - szybko i łatwo rozprzestrzeniających się oraz wypierających rodzime gatunki z coraz większych obszarów, a zatem prowadzących do ubożenia rodzimej flory. Łodygi, liście i owoce zawierają olejki lotne, żywice oraz alkaloidy, związki które w kontakcie ze skórą wywołują nadwrażliwość na działanie promieni słonecznych, a w konsekwencji trudno gojące się oparzenia i rany. Mogą również powodować uszkodzenia układu oddechowego. Blizny na skórze widoczne są przez wiele lat. Barszcz Sosnowskiego jest rośliną bardzo ekspansywną, a ponadto groźną dla zdrowia ludzi i zwierząt. Jej działanie nie jest odczuwalne ani widoczne w momencie kontaktu z rośliną, lecz w okresie późniejszym - co jest tym bardziej niebezpieczne. Zobowiązanie właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Bytoń do konsekwentnego niszczenia egzemplarzy barszczu Sosnowskiego umożliwi ograniczenie rozprzestrzeniania się tego gatunku oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi. Zaleca się zwalczanie roślin barszczu Sosnowskiego zachowując przy tym szczególnie środki ostrożności (tj. w odzieży ochronnej, rękawicach i osłonie na twarzy). Można powierzyć wyżej wymienione zadanie do wykonania firmie specjalizującej się w tego typu usługach.

Metody usuwania Barszczu Sosnowskiego

1. Mechaniczne:

- a) ORKA - na głębokość 24 cm niszczy wschody barszczu i może w znaczący sposób zredukować procent kiełkujących nasion. Podcinanie lub wykopywanie korzeni powinno być wykonane dwukrotnie: wczesną wiosną oraz w połowie lata. Zalecane jest podcinanie co najmniej 10 cm poniżej powierzchni gleby. Jest to metoda pracochłonna, ale bardzo efektywna i może być stosowana w przypadku występowania pojedynczych roślin albo mało liczebnych stanowisk,
- b) KOSZENIE - metoda stosowana na większych arealach. Bardzo szybkie odrastanie sprawia, że koszenie musi być powtarzane 2-4 razy w trakcie sezonu wegetacyjnego, aby nie dopuścić do zmagazynowania w korzeniach i liściach składników potrzebnych do zakwitnięcia i wydania nasion. Należy pamiętać, że im wyżej kosimy rośliny, tym większe jest prawdopodobieństwo odrastania nowych baldachów na niższych piętach. Ponadto koszenie sprawia, iż rośliny barszczu „stają się” wieloletnie. Pozbawione możliwości wydania pędów, ciągle dążą do wydania kwiatostanu. Całkowite wyeliminowanie roślin polega na ich „zmęczeniu”, czyli bardzo częstym koszeniu,
- c) ŚCINANIE kwitnących roślin przed zawiązaniem nasion - w ten sposób jest powstrzymywane wytwarzanie nowych nasion. Usuwanie baldachów może być równie skuteczne jak koszenie, jednakże bardzo istotny jest czas ich usuwania. Nie należy tego robić zbyt wcześnie w sezonie, bo regeneracja następuje bardzo szybko i w rezultacie wytworzony zostanie nowy kwiatostan. Zbyt późny zabieg daje ryzyko osypywania się dojrzałych nasion do gleby. Ścięte baldachy muszą być zebrane i zniszczone,
- d) ZAWIĄZYWANIE baldachów w worki plastikowe oraz zmiana warunków glebowych – polega na ograniczeniu wysiewu nasion do gleby oraz zmianie warunków glebowych na niekorzystne dla rośliny. W czasie zawiązywania się owoców nakłada się na baldachy worki plastikowe, które nie pozwalają na rozsianie się nasion. Nasiona zebrane w plastikowe worki są palone, a obszar na którym rosły barszcze poddaje się procesowi wapnowania,
- e) KARCZOWANIE roślin- polega na usunięciu wierzchniej warstwy gleby na obszarach, na których roślina ta występuje w największym zagęszczeniu i na to miejsce przywiezienie nowej ziemi, wykonaniu głębokiej orki i wapnowaniu gleby. Już po pierwszym roku stwierdzono znaczące ograniczenie ilości roślin barszczu Sosnowskiego na obszarze działania. W kolejnym roku w miejscach, gdzie dokonano

wymiany powierzchniowej warstwy ziemi nie stwierdzono okazów barszczu lub pojawiły się tylko pojedyncze osobniki;

2. Chemiczne:

Wyniki doświadczeń prowadzonych w kraju i za granicą wskazują na dużą przydatność w zwalczaniu barszczu herbicydów zawierających glifosat oraz trichlopyr.

Trichlopyr jest selektywny dla traw i posiada szerokie spektrum zwalczania chwastów dwuliściennych, w tym barszczu. Glifosat natomiast może być stosowany nawet w pobliżu zbiorników wodnych i jest jedyną substancją oficjalnie zarejestrowaną do zwalczania barszczu w Europie. Zalecany terminem do stosowania glifosatu w celu zwalczania barszczu jest wczesna wiosna, gdy rośliny mają 20-50 cm wysokości i opryskanie całej rośliny jest możliwe (później jest za duża). Kolejny zabieg zalecany jest pod koniec maja, gdy pojawią się siewki, z nasion które wykiełkowały później.

Ponadto istnieją inne metody zwalczania barszczu takie, jak stosowanie soli, amoniaku, oleju opałowego i innych substancji chemicznych. Nie są one jednak szerzej zalecane, gdyż stosowanie ich ma negatywny wpływ na środowisko, glebę, wodę. W celu skuteczniejszego niszczenia barszczu Sosnowskiego najlepszym sposobem jest stosowanie kilku metod zwalczania, kombinacji mechanicznych i chemicznych.

Metoda termiczna norweskiej firmy Heatweed Technologies prowadzona za pomocą wody o temperaturze 98 stopni Celsjusza wstrzykiwanej w korzenie barszczu. Stosowana na małych, średnich i wielkich roślinach, przed w trakcie i po kwitnieniu, trzykrotnie na każdej roślinie. Metoda powinna być stosowana przez kilka lat aż do wyczerpania nasion w gruncie i obumarcia systemu korzeniowego.

Wykonując wszelkie zabiegi związane ze zwalczaniem barszczu wymagane są szczególne środki ostrożności spowodowane wysoką toksycznością rośliny. Żadna część ciała nie może być narażona na bezpośredni kontakt z rośliną. Konieczne jest zakładanie kombinezonów, rękawic i okularów ochronnych.

Opracowanie na podstawie:

<http://palacyproblem.pl/index.php/baza-wiedzy/10-barszcz-sosnowskiego-obcy-gatunek-inwazyjny-biologia-zagrozenia-zwalczanie?start=2> z dnia 15.07.2015 r. godz. 1400

http://www.wigry.org.pl/inf_i_rozw/budowa_por/por1_1.htm z dnia 15.07.2015 r. godz. 1400

http://www.bialogard.szczecinek.lasy.gov.pl/widget/aktualnosc/-/asset_publisher/1M8a/content/parzacy-problem/maximized#.VajA8bW9EnU z dnia 15.07.2015 r. godz. 1400